

NOTAT

Til: Regionsrådet den 18. juni 2024

Sagsnr.: 23050939

Dato: 26. april 2024

Bilag 3

Indkomne kommentarer fra ni kommuner (Allerød, Brøndby, Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Halsnæs, Herlev og Hvidovre), HOFOR, Novafos, DN-Hillerød og Søren Wium-Andersen med administrationens bemærkninger til de indkomne kommentarer til Regions Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

To kommuner (Gribskov og Lyngby-Taarbæk) har svaret, at de ikke har kommentarer til udkastet. En kommune (Fredensborg) har spurgt til teknisk afklaring vedr. to specifikke lokaliteter, hvor administrationen har svaret kommunen direkte.

Brev fra Allerød Kommune

Region Hovedstaden

Rådhuset
Mal-Britt Madsen
mabm@alleroed.dk

26. januar 2024

Udkast til høringssvar til Indsatsplan for jordforurening 2024, Region Hovedstaden.

Allerød Kommune takker for Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024, som vi nu har gennemgået. Kommunen har nedenstående kommentarer til oversigten:

Allerød Kommunen er generelt godt tilfreds med det store arbejde regionen har udført (og fortsat udfører) på grunde/lokaliteter i Allerød Kommune. Det er derfor godt, at se, at regionen igen i 2024 har planer om at udføre undersøgelser på flere af disse lokaliteter.

Der er endvidere tilføjet en ny lokalitet på listen, ejendommen Allerødvej 35, hvor regionen har planlagt en optimering af eksisterende afværge.

Ved Allerød Kommunes høringssvar i 2023 blev der fokuseret på ejendommen Lyngvej 230, Stengården Losseplads. Allerød Kommune og Region Hovedstaden har i 2023 haft møde omkring resultatet af de videregående undersøgelser. Allerød Kommune ser frem til et fortsat godt samarbejde med henblik på afværge af forureningen på Lyngvej 230.

I forbindelse med udarbejdelse af en samlet indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for hele Allerød Kommune havde kommunen i vores høringssvar (2023) ligeledes ønske om, at en række forurenede grunde, beliggende indenfor BNBO skulle indgå i den offentlige prioritering. Allerød Kommune har følgende bemærkninger vedrørende en række konkrete ejendomme i kommunen:

Lyng Overdrev Vandværk

- Bjergvej Losseplads
- Region Hovedstaden har i brev til Allerød Kommune prioriteret, at der skal gennemføres en indledende forureningsundersøgelse på ejendommen Bjergvej Losseplads (lokalitet 201-00155). Allerød Kommune skal i den forbindelse påpege, at ejendommen ikke fremgår af Regionens liste i udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

Hvordan sikrer Allerød Kommune således den pågældende prioritering, da lossepladsen vurderes at have en grundvandsmæssig betydning, da den ligger tæt på BNBO.

Vassingerød Vandværk

- Nordkranvej 2
- Region Hovedstaden har en igangværende indledende undersøgelse på Kranfabrik, Nordkranvej 2 (lokalitet 201-00009). Allerød Kommune ser frem til resultatet af undersøgelsen, og på baggrund heraf tages der stilling til, om der er behov for supplerende undersøgelser. Allerød Kommune ønsker, at ejendommen Nordkranvej 2 bliver omfattet af regionens liste, da undersøgelseerne pågår og ejendommen ligger i BNBO, som er sårbart område.
- Nordkranvej 13-17
- Region Hovedstaden har prioriteret Jernhandel m.m. Nordkranvej 13-17 (lokalitet 201-00112) til videregående grundvandsundersøgelse. Regionen vurderer ikke, at forureningen er til akut fare for grundvandet og der kan gå lang tid, før regionen igangsætter undersøgelsen. Allerød Kommune anmoder om, at ejendommen Nordkranvej 13-17 kommer til at fremgå af regionens liste, for at fastholde nuværende prioritering, da ejendommen endvidere er beliggende i BNBO.

Yderligere lokaliteter i Allerød kommune

- Røde Port Savværk og Dansk A-Træ
- Allerød Kommune skal bemærke, at der i indsatsplan for jordforurening 2024 (offentlig indsats i Region Hovedstaden på jordforureningsområdet 2024) under generationsforureninger er afsat midler til igangsætning af midlertidig afværge på Collstrup-grunden i Hillerød.
- Allerød Kommune forventer, at lignende lokaliteter (Træimprægningsvirksomhed), ligeledes er omfattet af denne pulje. Dette med henvisning til, at det på et orienteringsmøde om Collstrup-grunden den 1. december 2023 i Hillerød Kommune specifikt blev spurgt ind til de tilsvarende grunde i Allerød Kommune.
- Amagerforbrændings Losseplads Uggeløse 1
- Region Hovedstaden er pt. i gang med en forureningsundersøgelse på den pågældende ejendom. Nærmere betegnet en undersøgelse af lossepladsens påvirkning af Kedelsø/Græse Å (overfladevandsundersøgelse). Allerød kommune ser frem til resultatet af den pågældende undersøgelse. Såfremt det beslutes, at der skal udføres supplerende

forureningsundersøgelser, ønsker Allerød Kommune, at ejendommen kommer til at fremgå på regionens liste – indsatsplan for jordforurening og dermed indgå i den offentlige prioritering.

Vi ser frem til at høre fra jer
Venlig hilsen

Mai-Britt Madsen
Miljøsagsbehandler / Ingeniør
Natur, Miljø og Klima

Allerød Kommune
kommunen@alleroed.dk; mabm@alleroed.dk

Telefon 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Sagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

Vedr. Allerød Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

Region Hovedstaden takker for Allerød Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

Allerød Kommune er generelt tilfreds med den indsats regionen har udført og udfører på lokaliteter i Allerød Kommune og at regionen også i 2024 har planer om at udføre flere undersøgelser i Allerød Kommune. Herunder at kommunen ser frem til et forsat godt samarbejde med henblik på afværge overfor forureningen på Lyngvej 230.

Allerød Kommune gør opmærksom på en række forenende grunde, beliggende indenfor boring-snære beskyttelsesområder (BNBO), som bør indgå i den offentlige prioritering:

Lyng Overdrev vandværk

Bjergvej Losseplads: Regionen har i brev til Allerød Kommune prioriteret, at der skal gennemføres en indledende forureningsundersøgelse på ejendommen Bjergvej Losseplads (lokalitet 201-00155). Allerød Kommune påpeger, at ejendommen ikke fremgår af regionens liste i udkast til indsatsplan for jordforurening i 2024.

Den indledende forureningsundersøgelse på Bjergvej Losseplads er ikke med i Regionens indsatsplan for jordforurening 2024, da denne alene indeholder den videregående offentlige indsats på jordforureningsområdet (dvs. videregående undersøgelser, afværge, drift af afværge, monitorering). Regionen har fortsat prioriteret, at der skal gennemføres en indledende V2-undersøgelse på lokaliteten. Der er dog endnu ikke taget stilling til, hvornår undersøgelsen vil blive igangsat. Kommunen vil blive orienteret forud for undersøgelsen igangsættes.

Vassingerød Vandværk

Nordkranvej 2: Allerød kommune ser frem til resultaterne af den indledende undersøgelse som regionen har igangsat på Nordkranvej 2 (lokalitet 201-00009) og kommunen ønsker at lokaliteten bliver omfattet af regionens liste, da undersøgelsen pågår og ejendommen ligger i BNBO, som er sårbart område.

Den indledende forureningsundersøgelse på Nordkranvej 2 er ikke med i Regionens indsatsplan for jordforurening 2024, da denne alene indeholder den videregående offentlige indsats på jordforureningsområdet (dvs. videregående undersøgelser, afværge, drift af afværge, monitorering). Når resultaterne af den igangværende indledende undersøgelser foreligger, vil der

blive taget stilling til, om der er behov for yderligere undersøgelser. Allerød Kommune vil blive orienteret, når den indledende undersøgelse er afsluttet.

Nordkranvej 13-17: Regionen har tidligere orienteret Allerød Kommune om at Nordkranvej 13-17 (lokalitet 201-00112) er prioriteret til videregående grundvandsundersøgelser, men at der kan gå lang tid inden regionen igangsætter undersøgelsen, idet regionen vurderer, at forureningen ikke er til akut fare for grundvandet. Kommunen anmoder om at Nordkranvej 13-17 kommer på regionens liste, for at fastholde den nuværende prioritering, da lokaliteten er beliggende i BNBO.

Regionens indsatsplan for 2024 indeholder kun de lokaliteter, hvor regionen forventer at gennemføre en videregående indsats i 2024 og nærmeste få år. Forureningen på Nordkranvej 13-17 er kortlagt pga. olie-benzin, tjære, tungmetaller og andre aromatiske forbindelser i jord. Det er stoffer der generelt ikke spredes langt fra spildstedet. Da forureningen ikke er til akut fare for grundvandet, vil der gå lang tid, før regionen igangsætter denne, også selv om den ligger i BNBO. Lokaliteten er fortsat prioriteret til videregående grundvandsundersøgelse også selv om den ikke fremgår af den aktuelle indsatsplan.

Andre lokaliteter i Allerød Kommune

Røde Port Savværk og Dansk A-Træ:

Allerød Kommune bemærker, at der i Indsatsplan for jordforurening 2024 under generationsforureninger er afsat midler til igangsætning af midlertidig afværge på Collstrop-grunden i Hillerød. Allerød Kommune forventer, at lignende lokaliteter (træimprægneringsvirksomhed) ligeledes er omfattet af denne pulje.

Den pulje staten har afsat til generationsforureninger er alene afsat til 10 konkrete lokaliteter, hvor det er vurderet, at det for hver lokalitet vil koste mere end 50 mio.kr. at gennemføre afværge. Da tidligere overslag over omkostningerne til afværge af forureningerne på hhv. Røde Port Savværk og Dansk A-Træ ligger på 10-20 mio.kr. er de to lokaliteter ikke kandidater til at blive omfattet af en evt. ny pulje generationsforureninger, såfremt staten åbner op for at udvide puljen af lokaliteter, staten vil bevilge særlige midler til afværge af.

De to lokaliteter, Røde Port Savværk og Dansk A-Træ, er prioriteret til yderligere offentlig indsats i regionen (videregående grundvandsundersøgelser) efter 2029, idet de forurenende stoffer (PAH'er, olie, phenoler og arsen) der tidligere er konstateret på de to lokaliteter ikke indgår i regionens højt prioriterede grundvandsindsats i Jordplan II.

Amagerforbrændings Losseplads Uggeløse 1:

Allerød kommune ser frem til at få resultaterne af den overfladevandsundersøgelse regionen er i gang med. Hvis det besluttet, at der skal udføres supplerende forureningsundersøgelser, ønsker kommunen, at ejendommen kommer til at fremgå på regionens indsatsplan for jordforurening og dermed indgå i den offentlige prioritering.

Allerød Kommune vil blive orienteret, når resultaterne af overfladevandsundersøgelsen er endeligt afrapporteret og der er taget stilling til, om der skal gennemføres videregående undersøgelse i forhold til overfladevand. En evt. videregående indsats i forhold til overfladevand vil afvente forhandlinger mellem regionerne og Miljøministeriet med henblik på finansiering af eventuelle påkrævede videregående undersøgelser og afværgeforanstaltninger, der ikke blev finansieret med aftalen fra juni 2020. Regionens indsats overfor overfladevand i 2024 og kommende år afhænger derfor af resultatet af de disse forhandlinger.

At en lokalitet ikke fremgår af indsatsplanen, betyder ikke at den ikke er omfattet af offentlig indsats. Foråret 2024 er der således mere end 1.400 lokaliteter, der er prioriteret til videregående grundvandsundersøgelser i Region Hovedstaden. Det er derfor alene de allerhøjest prioriterede lokaliteter der fremgår af regionens indsatsplan. Dvs. der kun medtages de lokaliteter som regionen forventer at undersøge/afværge indenfor de nærmeste få år.

Region Hovedstaden sætter pris på samarbejdet med Allerød Kommune og Allerød Kommune er til enhver tid velkommen til at spørge om en lokalitet er omfattet af offentlig indsats.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

UDKAST

Brev fra Brøndby Kommune

Til Region Hovedstaden, Center for Regional Udvikling

Vi har d. 15. november 2023 modtaget Region Hovedstadens Indsatsplan for jordforurening 2024 i høring.

Brøndby Kommune har følgende bemærkninger til indsatsplanen:

- Den overordnede prioritering af mest muligt rent vand for pengene støtter Brøndby Kommune selvfølgelig fortsat.
- Vi finder dog at der er problemer med alene at have denne fokus. Eksisterende større indvindinger repræsenterer jo en betydelig allerede investeret sum penge, der jo kan gå tabt, hvis der ikke sættes ind overfor særligt kritiske enkeltforureninger med særligt klorerede opløsningsmidler, der truer en sådan eksisterende indvinding.
- For at kunne bevare vandværket i Brøndbyvester med dets nyere afkalkningsanlæg også efter ~~Thorsbo~~ vandværk påbegynder afkalkning, arbejder HOFOR og Brøndby Kommune på at øge indvindingen lokalt i den grønne kile og Bakkeskoven.

I forbindelse med et møde den 6. februar 2023 mellem Brøndby Kommune og regionen på politisk og direktørniveau, er Brøndby Kommune blevet stillet i udsigt, at regionen ville indmelde forureningen på Kirkebjerg Parkvej 8 (tidl. Industrivej) til listen over generationsforureninger i forbindelse med opdatering af listen, da forureningen opfylder rammerne for at kunne optages på listen over generationsforureninger. Det undrer derfor at der ikke er nævnt noget om dette i udkastet til indsatsplanen i afsnittet om generationsforureninger. Se vedlagte mail af d. 20. marts 2023 fra Regionsrådsformand Lars Gaardhøj til Borgmester Kent Magelund.

Kirkebjerg Parkvej 8 har i de seneste mange års indsatsplaner været nævnt i forbindelse med listen over store forureninger som en væsentlig årsag til afværgepumpningen "Brøndby Industrikvarter, 153-00001", hvor også det meget forurenede tidligere regnvandsbassin på Kirkebjerg Parkvej 3 nævnes. Afværgepumpningen angriber ikke punktkilderne, men afværgepumper diffust fra kvarteret.

I forbindelse med et påtænkt byggeprojekt på Kirkebjerg Parkvej 8 er der udført omfattende undersøgelser, der påviser, at der er i størrelsesordenen 3,5 tons PCE på ejendommen og det meste ligger i op til 5-6 meters dybde, men forureningen har også nået kalkmagasinet som fri fase. Vi kan også konstatere at forureningen siden spildet i ca. 1982 i et vist omfang har spredt sig til naboejendomme.

På denne baggrund vil vi opfordre regionen til:

- At indmelde Kirkebjerg Parkvej 8 på listen over generationsforureninger
- At vurdere hvorvidt den aktuelle afværgestrategi i Kirkebjerg (Brøndby Industrikvarter), der er under omdannelse til boliger, er den mest effektive til at beskytte vandindvindingen, herunder om der bør ske en mere effektiv afværg på Kirkebjerg Parkvej 3 og 8, der formentlig er langt de kraftigste kilder til forureningen af grundvandet i det nordlige Kirkebjerg.

Venlig hilsen

Klima og Miljø, Brøndby Kommune

Fra: Anne Thane Christensen <anthc@brondby.dk>
Sendt: 23. november 2023 kl. 11:03
Til: Susanne Sønné
Emne: VS: Kirkebjerg Parkvej 8 Regionsrådsformandens svar til borgmesteren

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Fra: Lars Gaardhøj <lars.gaardhoej@regionh.dk>
Dato: 20. marts 2023 kl. 14.24.59 CET
Til: Kent Max Magelund <kenma@brondby.dk>
Cc: Julie Kirkegaard Mortensen <julie.kirkegaard.mortensen@regionh.dk>
Emne: SV: Kirkebjerg Parkvej 8

Kære Kent

Jeg vil også gerne sige tak for mødet og dialogen.

Som vi talte om, så har forureningen på Kirkebjerg Parkvej 8 desværre et omfang og en karakter, som er i en kategori for sig, og det er som nævnt regionens vurdering, at en fuld oprensning af forureningen vil beløbe sig til mere end 50 mio. kr. Da forureningen herudover ligger i et prioriteret grundvandsområde, opfylder den derfor de nuværende rammer for at kunne optages på listen over generationsforureninger.

I forhold til regionernes plan for generationsforureninger, er det aftalt blandt Finanslovens parter, at der skal gøres status på planen i 2023, hvor der her også skal tages stilling til de generationsforureninger, som endnu ikke er på listen. Vi kender ikke til statens kommende finansiering eller prioritering af indsatsen.

Vi vil i regionen indmelde Kirkebjerg Parkvej 8 ind til den kommende opdatering af listen over generationsforureninger og vi vil arbejde for finansiering af oprensningen via den statslige pulje for generationsforureninger.

En garanti for at Kirkebjerg Parkvej 8 optages på listen, kan jeg ikke give. Udarbejdelsen af en kandidatliste for nye generationsforureninger og politisk stillingtagen i Danske Regioner er aftalt til at ske i slutningen af 2023.

Det er spændende med de nye muligheder for bygge boliger og parkering på grunden. Jeg håber, at vi kan finde en løsning, alle kan være tilfredse med.

Venlig hilsen

Lars Gaardhøj
Regionsrådsformand
28 92 25 98

Fra: Kent Max Magelund <kenma@brondby.dk>
Sendt: 17. marts 2023 12:50
Til: Lars Gaardhøj <lars.gaardhoej@regionh.dk>
Emne: Kirkebjerg Parkvej 8

Kære Lars

Endnu engang tak for et godt møde her i Brøndby den 6. februar 2023 om Brøndbys udfordringer med jordforurening og tilladelse til at bygge på Kirkebjerg Parkvej 8.

Vi havde en god dialog om udfordringerne, og jeg fornemmede en anerkendelse af hinandens syn på sagen, selvom vi desværre ikke fandt en fælles løsning, der gør det muligt at give grundejer den ønskede §8 tilladelse.

På mødet aftalte vi, at I skulle undersøge mulighederne for at få forureningen på ejendommen indmeldt som en generationsforurening. Jeg ser frem til, at høre hvad I finder ud af, - i særlig grad en tidshorisont på denne afklaring.

Siden vores møde har grundejer arbejdet videre med en mulig løsning for fortsat at kunne bygge boliger og parkering på grunden. Byggeriet skulle så være som en konstruktion, der dels tilgodeser Regionens ønsker til mulighed for fremtidig oprensning, dels sikre at boligerne ikke er i direkte forbindelse til jorden. Denne konstruktion vil grundejer fremlægge for kommune og region på et møde i næste uge og jeg håber regionen vil se konstruktivt på denne nye løsning.

Vh

Kent Magelund

Region Hovedstaden anvender de personoplysninger, du giver os i forbindelse med din henvendelse. Du kan læse mere om formålet med anvendelsen samt dine rettigheder på vores hjemmeside: www.regionh.dk/persondatapolitik

Brøndby Kommune
miljo@brondby.dk; susve@brondby.dk; hrj@bronby.dk

Telefon 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Sagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

Vedr. Brøndby Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

Region Hovedstaden takker for Brøndby Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

Brøndby Kommune støtter regionens overordnede prioritering af mest muligt rent vand for pengene, men Brøndby Kommune finder det problematisk at regionen har dette som eneste fokus. Kommunen peger på at eksisterende større indvindinger repræsenterer en betydelig allerede investeret sum penge, der kan gå tabt, hvis der ikke sættes ind over for særligt kritiske enkeltforureninger, der truer en eksisterende indvinding, særligt med chlorerede opløsningsmidler.

Brøndby Kommune nævner således forureningen på Kirkebjerg Parkvej 8 (tidligere Industrivej 8). Brøndby Kommune gør opmærksom på at kommunen i forbindelse med et møde 6. februar 2023 mellem kommunen og regionen på politisk og direktørniveau, er blevet stillet i udsigt, at regionen vil indmelde denne forurening til listen over generationsforureninger i forbindelse med opdatering af listen.

Brøndby Kommune gør opmærksom på, at Kirkebjerg Parkvej 8 sammen med Kirkebjerg Parkvej 3 de seneste mange år været med på regionens liste over store forureninger.

Brøndby Kommune opfordrer derfor til at regionen indmelder Kirkebjerg Parkvej 8 som en ny generationsforurening og at regionen får vurderet hvorvidt den igangværende afværgepumpning i Brøndby Industrikvarter er den mest effektive til at beskytte vandindvindingen i området.

Som Regionsrådsformanden skrev til Kent Magelund den 17. marts 2023, var det aftalt blandt Finanslovens parter, at der i 2023 skulle gøres status på planen for generationsforureninger. Der skulle ligeledes tages stilling til nye generationsforureninger, som endnu ikke er på listen. Miljøministeriet har den 20. november 2023 givet en midtvejsstatus for indsats i forhold til generationsforureningerne. Regionerne er i forbindelse med status ikke blevet bedt om at tage stilling til nye generationsforureninger.

Når det sker, vil regionen, som tidligere oplyst, indmelde Kirkebjerg Parkvej 8 til en kommende opdatering af listen, og regionen vil arbejde for finansiering af oprensningen via den statslige pulje for generationsforureninger. Men regionen kan ikke give garanti for at Kirkebjerg Parkvej 8 kommer med på en opdateret liste over generationsforureninger.

Kommer Kirkebjerg Parkvej 8 ikke med på en opdateret liste over generationsforureninger, vil Regionens prioritering af undersøgelses- og afværgeindsats fortsat følge Jordplan II. Dvs. en ny indsats ud over den igangværende afværgepumpning på Kirkebjerg Parkvej 3 og afværgepumpningen i Brøndby Industrikvarter vil tidligst ske efter 2029.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

UDKAST

Brev fra Frederiksberg Kommune

Region Hovedstaden
Center for Regional Udvikling
miljoe@regionh.dk

Dato: 24-01-2024

Sagsnr: 09.08.06-G00-11-23

Frederiksberg Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens planlagte offentlige indsats i 2024 på jordforureningsområdet

Region Hovedstaden har den 15. november 2023 sendt udkast til *Indsatsplan for jordforurening 2024* til kommentering.

Borgere, organisationer og myndigheder opfordres til at kommentere regionens udkast inden den 27. januar 2024.

Planlagte tiltag på Frederiksberg i 2024 og kommende år

Region Hovedstaden har planlagt følgende indsatser på Frederiksberg for året 2024 og de nærmeste år:

- Fortsat drift af tekniske afværgelanlæg på fem lokaliteter til beskyttelse af grundvandsressourcen (147-00001, 147-00002, 147-00007, 147-00015, 147-00252)
- Fortsættelse af revurdering af drift af afværgelanlæg samt videregående undersøgelser på fem lokaliteter (147-00002, 147-00015, 147-00024, 147-00311 og 147-00493)
- Fortsat drift af afværgelanlæg med passiv ventilation til sikring af indeklima på én lokalitet (147-00011)
- Forventet opstart af undersøgelser af indeluft på tre lokaliteter i 2024 eller 2025 (147-00298, 147-30515, 147-30957)
- Fortsat monitoring af grundvandsforurening på tre lokaliteter (147-00004, 147-00016, 147-00020)

Frederiksberg Kommune har følgende kommentarer til oversigten

Frederiksberg Kommune konstaterer, at regionens prioritering af indsatsen på jordforureningsområdet er i overensstemmelse med 10-års strategien "Vejen til ren jord og rent vand II" vedtaget af Regionsrådet i november 2019.

Frederiksberg Kommune har noteret sig, at regionens indsats på Frederiksberg fortsat er begrænset, og dette på trods af:

- At hele kommunen ligger i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand A/S med indvinding af grundvand til drikkevandsproduktion på 2,5 mio. m³ grundvand årligt
- At hele kommunen er udpeget som et område med særlige drikkevandsinteresser eller et område med drikkevandsinteresser
- At der er meget følsom anvendelse i kommunen (Danmarks tættest befolkede kommune)

Frederiksberg Kommune er på den baggrund uenig i regionens strategi for prioritering af indsatsområder for grundvandsbeskyttelse frem til 2030, der ikke omfatter Frederiksberg Vand A/S indvindingsopland.

Væsentlige grundvandsforureninger

Frederiksberg Kommune skal henlede regionens opmærksomhed på, at der i kommunens grundvandsovervågning foretaget i 2023, fortsat er påvist stigende koncentrationer af klorerede opløsningsmidler i flere monitoringsboringer, som på længere sigt vurderes at kunne udgøre en risiko for Frederiksberg Vands indvinding.

Frederiksberg Kommune har i 2023 fået udført en screening i indvindingsoplandet for PFAS. Derudover har Region Hovedstaden analyseret for PFAS ved undersøgelser på Frederiksberg. Resultaterne af undersøgelse viser, at Miljøstyrelsens grænseværdi for PFAS-4 overskrides i både det sekundære og primære grundvandsmagasin.

Vandindvindingen på Frederiksberg er efter kommunens opfattelse af regional betydning med sin årlige indvinding på ca. 2,5 mio. m³ grundvand til drikkevandsproduktion. Hvis indvindingen på Frederiksberg stoppes, f.eks. grundet forurening, vil dette føre til, at de 2,5 mio. m³ drikkevand, der produceres i dag, skal købes udefra og derved medføre øget drikkevandsindvinding i andre områder. Derudover viser grundvandsmodelberegninger, at et stop i indvindingen på Frederiksberg vil føre til stigninger i grundvandsspejlet centralt på Frederiksberg på op til 8-16 meter, hvilket vurderes at kunne få negative konsekvenser for bygninger i både Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune (vand i kældre). Desuden vil dette også forhindre klimatilpasning gennem nedrivning af overfladevand til grundvandsmagasinerne. Der vil være store investeringer, både allerede foretagne og nært forestående, der risikerer at være spildt.

Region Hovedstaden har de seneste år fået færdiggjort den systematiske kortlægning af grunde på Frederiksberg. Kortlægningen er et godt udgangspunkt for at sikre grundvandsbeskyttelsen i forbindelse med anlægsarbejder og nye byggerier på Frederiksberg og har medført, at der på Frederiksberg udføres en række indledende forureningsundersøgelser på boliggrunde på anmodning fra grundejere. Yderligere har regionen igangsat revurdering af det ældre afværganlæg ved Hovitzvej/Solbjergvej (147-00024), herunder undersøgelser af, om der er behov for yderligere afværg af forurening i grundvand og indeklima for de berørte boliger. Alle disse undersøgelser bidrager til et generelt bedre overblik over forureningssituationen i grundvandet på Frederiksberg.

Frederiksberg Kommune værdsætter det gode samarbejde og ser det som meget positivt, at regionen har valgt at prioritere Frederiksberg Kommune i forhold til såvel den systematiske historiske kortlægning som indledende forureningsundersøgelser. Frederiksberg Kommune skal dog fortsat opfordre regionen til at ændre strategi for den offentlige indsats overfor jordforurening, således at den offentlige undersøgelses- og afværgeindsats øges i Frederiksberg Kommune og i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand A/S.

Venlig hilsen

Marie Jørgensen
Klima- og Miljøchef

Vej Park og Miljø
www.frederiksberg.dk/kontakt

Frederiksberg Kommune
jord@frederiksberg.dk; lane03@frederiksberg.dk

Telefon 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Sagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

Vedr. Frederiksberg Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

Region Hovedstaden takker for Frederiksberg Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

Frederiksberg Kommune ser det som meget positivt, at regionen har valgt at prioritere Frederiksberg Kommune i forhold til såvel den systematiske historiske kortlægning som indledende forureningsundersøgelser, men er uenig i regionens strategi for prioritering af indsatsområder for grundvandsbeskyttelse frem til 2030.

Regionen anerkender, at Frederiksberg Kommune ikke er enig i regionens strategi for prioritering af indsatsområder for grundvandsbeskyttelsen indenfor regionen frem til 2030. Regionens fastholder dog den af Regionsrådet fastlagte prioritering af indsatsen, som Regionsrådet reviderede i 2019, hvor regionen koncentrerer den videregående undersøgelses- og afværgeindsatsen i forhold til grundvand inden for de prioriterede områder, hvorfra 85 % af drikkevandsindvindingen i regionen foretages. Det er vigtigt for regionen, at de midler der er til rådighed til indsatsen overfor jordforurening anvendes, hvor de giver mest udbytte for midlerne. Og det er i de prioriterede områder i Jordplan II. Frederiksberg Kommune ligger fortsat udenfor for disse prioriterede områder.

Regionen kan derfor ikke imødekomme Frederiksberg Kommunes opfordring til yderligere at øge den offentlige undersøgelses- og afværgeindsats i forhold til grundvandet i Frederiksberg Kommune og i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand A/S.

Som beskrevet i Region Hovedstadens politisk fastlagte principper for prioritering af indsatsen, opretholdes de eksisterende tekniske oprensingsanlæg i de prioriterede områder, som ligger uden for de højest prioriterede 85 %-områder, herunder flere afværgeanlæg i Frederiksberg Kommune og i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand A/S. Opretholdelse af disse tekniske anlæg sker, så længe der kan påvises en væsentlig og blivende effekt på kvaliteten af grundvandet.

Herudover har regionen udført ca. 320 indledende undersøgelser i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand A/S, heraf er de 207 undersøgelser udført i Frederiksberg Kommune.

Regionen har foretaget indledende undersøgelser på alle de lokaliteter i indvindingsoplandet, hvor der var mistanke om forurening med klorerede opløsningsmidler.

Stigende vandstand hvis indvinding mindskes/lukkes

Regionen har forståelse for dilemmaet vedrørende vandstigning f.eks. som følge af evt. nedsat vandindvinding og at resulterende vandstigning kan lægge begrænsninger blandt andet i mulighederne for klimatilpasning gennem nedsivning af overfladevand til grundvandsmagasinerne. Det er imidlertid aspekter, som regionen fortsat vurderer, ikke indgår i prioriteringen af den offentlige indsats i henhold til Jordforureningsloven.

PFAS

Frederiksberg Kommune gør opmærksom på, at kommunen i 2023 har udført screening for PFAS i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vands indvinding, ligesom regionen har analyseret for PFAS ved undersøgelser på Frederiksberg. Resultaterne fra disse undersøgelser viser, at Miljøstyrelsens grænseværdi for PFAS-4 overskrides i både det sekundære og primære grundvandsmagasin.

I forhold til PFAS har regionen oplysninger om to brandøvelsespladser i Frederiksberg Kommune. Regionen har igangværende indledende forureningsundersøgelser på begge lokaliteter. Frederiksberg Kommune vil blive orienteret om resultaterne fra de indledende undersøgelser, når de foreligger.

Regionen har undersøgt en børneinstitution i Frederiksberg Kommune, hvor der var mistanke om, at de tidligere aktiviteter kunne have anvendt PFAS. Overjorden i de ubefæstede arealer er undersøgt, og der er ikke påvist jordforurening med PFAS.

Region Hovedstaden sætter ligeledes pris på det gode samarbejde med Frederiksberg Kommune.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

Mail fra Gentofte Kommune

Fra: Winnie Remtoft (wre) <wre@gentofte.dk>
Sendt: 26. januar 2024 14:46
Til: CRU-FP-Miljø
Emne: Kommentarer fra Gentofte Kommune til UDCAST til Oversigt over den forventede offentlige indsats i Region Hovedstaden på jordforureningsområdet i 2024 og nærmeste år

Til Region Hovedstaden

Kommentarer fra Gentofte Kommune til UDCAST til oversigt over den forventede offentlige indsats i Region Hovedstaden på jordforureningsområdet i 2024 og nærmeste år.

Gentofte Kommune er meget positiv over, at Jægersborg Fylddepot, lokalitet nr. 173-00010, nu er medtaget på listen over lokaliteter, hvor undersøgelser forventes igangsat i 2024 eller 2025.

Gentofte Kommune vil gerne i dialog med Region Hovedstaden i 2024 om to forhold :

- Vi har 19. december 2022 modtaget grundvandsmonitoring vedr. Gentofte losseplads. Samtidig arbejder vi med Statens Vandområdeplaner 2021-2027 og erkender, at Gentofte Søes tilstandsvurdering er gået fra at være god økologisk tilstand til dårlig økologisk tilstand. Der er bl.a. konstateret kvikspølv i biota (fisk) i søen. Vi vil gerne i dialog med Regionen om mulig spredning af kvikspølv og andre miljøfremmede stoffer til søen fra Gentofte Losseplads og den tidligere batterifabrik, der har ligget i den sydlige ende af lossepladsarealet og hvor vi kan se, at der fortsat er fundet kvikspølv i grundvandet ved den seneste monitoring.
- Der har gennem de seneste år været foretaget undersøgelser af PFAS på flere lokaliteter i Gentofte Kommune herunder på Gentofte Brandstation, Bernstorffsvej 159. Af regionens oversigt over den forventede offentlige indsats i Region Hovedstaden på jordforureningsområdet i 2024 og nærmeste år fremgå det, at der vil blive foretaget videregående undersøgelser på 4 lokaliteter. Er Gentofte Brandstation med blandt de 4? Ved undersøgelserne på Tuborg Syd har regionen vurderet, at forureningen med PFOS på lokaliteten påvirker vandkvaliteten i Øresund udfor Tuborg Syd i en uacceptabel grad. Dette er vi naturligvis bekymrede over i forhold til at Øresund er målsat vandområde. Vi vil gerne drøfte en videre indsats med regionen.

Med venlig hilsen

Winnie Remtoft

Fagkoordinator

Gentofte Kommune | Klima, Miljø og Teknik | Natur og Miljø

Bernstorffsvej 161 | 2920 Charlottenlund

Telefon: 39 98 85 78 | Mobil: 29 37 76 49 | E-mail: miljo@gentofte.dk

Gentofte Kommune
miljoe@gentofte.dk; wre@gentofte.dk**Telefon** 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dkSagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

Vedr. Gentofte Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

Region Hovedstaden takker for Gentofte Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

Gentofte Kommune har noteret at Jægersborg Fyldepot, lokalitet 173-00010, er kommet med på listen over lokaliteter, hvor videregående undersøgelser forventes igangsat i 2024 eller 2025.

Herudover ønsker Gentofte Kommune en dialog med regionen om flere forhold:

Gentofte Kommune har erkendt at Gentofte Søs tilstandsvurdering er gået fra at være god økologisk tilstand til dårlig økologisk tilstand, bl.a. pga. der er konstateret kviksløv i fisk i søen. Kommunen vil gerne i dialog med regionen om der kan være en mulig spredning af kviksløv og andre miljøfremmede stoffer til søen fra Gentofte Losseplads og den tidligere batterifabrik, der har ligget i den synlige ende af lossepladsarealet. Ved den seneste monitorering i 2022 på Gentofte Losseplads blev der fortsat fundet kviksløv i grundvandet.

I forhold til PFAS er der gennem de seneste år foretaget undersøgelser af PFAS på bl.a. Gentofte Brandstation, Bernstorffsvej 159. Gentofte Kommune spørger om Gentofte Brandstation, Bernstorffsvej 159 er blandt de fire lokaliteter som regionen forventer at foretage videregående PFAS-undersøgelser på i 2024.

Herudover vil Gentofte Kommune gerne drøfte en videre indsats i forhold til Tuborg Syd, hvor regionen ved undersøgelser har vurderet, at forurening med PFOS påvirker vandkvaliteten i Øresund ud for Tuborg Syd i en uacceptabel grad.

Regionen indgår gerne i en dialog med Gentofte Kommune om de nævnte lokaliteter. I bedes komme forslag til datoer for, hvornår I ønsker at mødes med regionen.

Gentofte Kommune skal dog være opmærksom på, at regionen først kan gå ind og gennemføre evt. undersøgelser, når staten har bevilget midler til den fortsatte overfladevandsopgave. Gentofte Losseplads og den tidligere batterifabrik har ikke indgået i de gennemførte overfladevandsundersøgelser i 2021-2022, da de to lokaliteter ligger udenfor afstandskriterierne for, hvornår en forurening forventes at kunne udgøre en risiko for overfladevand.

I forhold til Tuborg Syd, vil regionens videregående indsats dog afvente, at staten bevilger midler til den fortsatte overfladevandsopgave.

Gentofte Brandstation, Bernstorffsvej 159 (157-00002) er ikke blandt de fire brandøvelsesplader, hvor regionen foretager videregående undersøgelser. I vil snart modtage resultaterne fra den indledende undersøgelse, som regionen har udført på grunden.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

UDKAST

Brev fra Gladsaxe Kommune

GLADSAXE

Vand og Natur
Gladsaxe Kommune
Rådhus Alle 7, 2860 Søborg
Telefon: 39575932
Mail: tmfcl@gladsaxe.dk

gladsaxe.dk

02-02-2024

J. nr. 24-2-09.08.05-K08

Gladsaxe Kommunes bemærkninger til Region Hovedstadens Indsatsplan for Jordforurening 2024

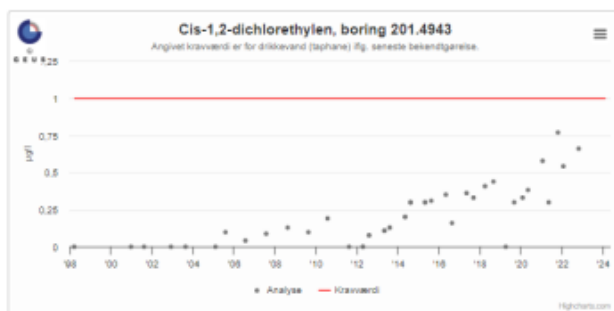
Indledningsvis vil vi gerne takke for at få mulighed for at kommentere jeres forslag til indsatsplan 2024 og tak for at imødekomme vores anmodning om at få forlænget fristen for bemærkninger til 2. februar 2024.

Søborg Hovedgade 84

Vi vil gerne i dialog med jer omkring en ejendom, som ikke er angivet på jeres liste over indsatser. Det drejer sig om Søborg Hovedgade 84, 2860 Søborg (kortlægnings nr. 159-00149).

Tilbage i 2003-2005 blev en forurening med chlorerede opløsningsmidler søgt oprenset med kaliumpermanganat. COWI har i 2009 lavet en afsluttende rapport /1/.

Der er desværre påvist en stigning i cis-1,2-dichlorethylen i en af drikkevandsboringer ved Søborg Vandværk (SØ8, DGU nr. 201.4943). Se figur 1 nedenfor.

Figur 1. cis-1,2-dichlorethylen i boring 201.4943

cis-1,2-dichlorethylen kan være et nedbrydningsprodukt fra tetrachlorethylen, som er det stof, der er blevet afværget på Søborg Hovedgade 84.

Rambøll har vurderet trusler mod kildepladserne i kommunen /2/. Rambøll mener, at den risikovurdering, som har ligget til grund for nedlukningen af afværgeaktiviteterne og monitoringen på Søborg hovedgade 84 ikke været baseret på korrekte oplysninger om geologien, og det vurderes på baggrund af den geologiske tolkning i Øresundsmodellen, at der kan være en risiko for det primære magasin fra forureningen på Søborg Hovedgade 84.

Der kan også være andre kilder

Det er dog også en mulighed, at det stigende indhold kan skyldes andre lokaliteter, se tabel 1 nedenfor.

Indvindingsopland	Lav	Mellem	Høj	Ekstra høj	Lokalitets ID. Ekstra høj
Søborg Vandværk	8 (5 %)	109 (62 %)	51 (29 %)	8 (5 %)	157-00041* (Søborg Hovedgade 17) 157-00043* (Søborg Hovedgade 25) 157-05067 (Stjerneborg Alle 1) 159-00149 (Søborg Hovedgade 84) 159-03049 (Maglegårds Alle 50) 159-03547 (NA) 159-03569 (Søborg Hovedgade 62A) 159-05030 (Gladsaxevej 63)

Tabel 1. Antallet af V1- og V2-kortlagte forureningslokaliteter og deres vurderede potentielle risiko over for grundvandet. *Pågår afværge. **Pågår monitoring.

Gladsaxe Kommune vil gerne i dialog med jer om Søborg Hovedgade 84 og gerne om de mulige andre kilder.

Rapporten fra Rambøll med overblik over truslerne mod kildepladserne i Gladsaxe Kommune vedhæftes.

Venlig hilsen

Claus Frydenlund

Reference:

/1/ Region Hovedstaden Søborg Hovedgade 84, Risikovurdering og dokumentation, april 2009, COWI

/2/ Overblik over truslerne mod kildepladserne i Gladsaxe Kommune, dateret 11-03-2020, Rambøll

Gladsaxe Kommune
jord@gladsaxe.dk; tmfclf@gladsaxe.dk**Telefon** 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dkSagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

**Vedr. Gladsaxe Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens udkast
til indsatsplan for jordforurening 2024.**

Region Hovedstaden takker for Gladsaxe Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

Gladsaxe Kommune ønsker at komme i dialog med regionen om en lokalitet, Søborg Hovedgade 84 (lokalitet 159-00149), hvor en forurening med chlorerede opløsningsmidler i 2003-2005 blev søgt oprenset med kaliumpermanganat.

Kommunen har over de seneste 10 år observeret en stigning i cis-1,2-dichlorethylen i en af drikkevandsboringerne ved Søborg Vandværk. Indholdet er fortsat under kravværdien.

Gladsaxe Kommune har fået vurderet trusler mod kildepladserne i kommunen. I afrapporteringen af truslerne mod kildepladserne, er der peget på, at nedlukningen af afværgeaktiviteten på Søborg Hovedgade 84 ikke var baseret på korrekte oplysninger om geologien. Det vurderes således at forureningen på Søborg Hovedgade 84 kan være en risiko for det primære grundvandsmagasin. Det stigende indhold af cis-1,2-dichlorethylen i drikkevandsboringen kan dog også skyldes andre forureninger i området.

Regionen deltager gerne i et møde om Søborg Hovedgade 84, som Gladsaxe Kommune tænker kan være kilde til den observerede stigning af cis-1,2-dichlorethylen i en af drikkevandsboringerne ved Søborg Vandværk.

Regionen lukkede oprensningen med kaliumpermanganat med en afsluttende rapport i 2009, hvor det blev vurderet at oprensningen kun havde haft en lille effekt, fordi fordelingen af kaliumpermanganat hovedsageligt var sket i sandslirer. På baggrund af en ny undersøgelse blev det vurderet, at forureningen ikke udgør en risiko for grundvandsressourcen.

Som følge af de nye oplysninger fra Gladsaxe Kommune, vil lokaliteten igen blive omfattet af offentlig indsats, men ny indsats vil tidligst ske efter 2029, idet Søborg Hovedgade 84 ligger udenfor de områder, der er prioriteret til indsats i Regionens Jordplan II til og med 2029.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

Brev fra Glostrup Kommune

Region Hovedstaden
Att.: Center for Regional Udvikling
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Miljø
Rådhusparken 2
2600 Glostrup

www.glostrup.dk
miljo@glostrup.dk
Tlf: 4323 6100

Glostrup Kommunes bemærkninger til Region Hovedstadens Indsatsplan for jordforurening 2024

Januar 2024
23/26477

Region Hovedstaden har i brev af 15. november 2023 fremsendt udkast til indsatsplan for jordforurening 2024 til kommentering med frist d. 27. januar 2024.

Glostrup Kommunes politiske udvalg for Miljø, Teknik og Ejendomme har på mødet d. 4. januar 2023 udtrykt utilfredshed med, at Region Hovedstaden i deres indsats overfor jord- og grundvandsforurening ikke har prioriteret grundvandet i Glostrup Kommune og resten af Vestegnen højere end tilfældet er.

I Glostrup Kommune indvindes drikkevand til kommunens borgere mm i mængder omkring 1,55 mio. m³ årligt, og hovedparten af kommunens areal ligger inden for indvindingsopland for almen drikkevandsforsyning.

Vi er dybt afhængige af, at grundvandet beskyttes, så der også fremover kan indvindes vand til drikkevand i Glostrup. Derfor finder vi det meget vigtigt, at Region Hovedstadens indsats overfor jord- og grundvandsforureninger understøtter kommunens egen indsats, som er vedtaget i Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse fra sommeren 2019.

Særligt gør vi opmærksom på forureningen fra Naverland 26 i Albertslund, hvor jordforurening med chlorerede opløsningsmidler stadig kan opgøres i tons. Forureningen påvirker i høj grad mulighederne for at indvinde vand i hovedparten af Glostrup Kommune.

Vi skal derfor opfordre regionen til fortsat fuld opmærksomhed med forureningen, herunder undersøge mulighederne for at afprøve alternative oprensningstekniker. Vi har noteret os, at Naverlandsforureningen håndteres som en af de såkaldte generationsforureninger, og forventer derfor at der er særlig fokus på denne forurening.

Vi beder jer dog være yderst opmærksom på, at det langt fra er den eneste forurening, der truer grundvandet i Glostrup, og håber at I fremover prioriterer alle

forureninger, der truer grundvandet – og drikkevandet - i Glostrup og på Vestegnen lige så højt som andre indvindingsoplande i Regionen i den offentlige indsats på jordforureningsområdet.

Med venlig hilsen

Søren Enemark
Udvalgsformand
Udvalg for Miljø, Teknik og Ejendomme

Anders Asmind
Centerchef
Center for Miljø og Teknik

Glostrup Kommune
miljo@glostrup.dk; Tina.Romer@glostrup.dk**Telefon** 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dkSagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

**Vedr. Glostrup Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens udkast
til indsatsplan for jordforurening 2024.**

Region Hovedstaden takker for Glostrup Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

Glostrup Kommune er utilfreds med, at regionen ikke har prioriteret grundvandet i Glostrup Kommune og resten af Vestegnen højere end tilfældet er. Glostrup Kommune gør særligt opmærksom på forureningen fra Naverland 26 i Albertslund, som i høj grad påvirker mulighederne for at indvinde vand i hovedparten af Glostrup Kommune.

Regionen anerkender, at Glostrup Kommune ikke er enig i regionens strategi for prioritering af indsatsområder for grundvandsbeskyttelsen indenfor regionen frem til 2030.

Regionen prioriterer i dag jordforureningsindsatsen i henhold til den politisk vedtagne jordplan. Planen blev vedtaget i 2019 ud fra et ønske om mest rent grundvand for pengene. Målet i jordplanen er at sikre 85 procent af grundvandet inden 2030 mod chlorerede opløsningsmidler og lignende stoffer. De 85 procent grundvand udgør det mindst forurenede grundvand.

Grundvandet i Glostrup Kommune tilhører de sidste 15 procent grundvand, som ikke er omfattet af jordplanens prioritering frem til 2030.

Ud fra ønsket om mest rent grundvand for pengene fastholder regionen derfor jordplanens prioritering.

Forureningen fra Naverland 26 i Albertslund, er en af de ti generationsforureninger, hvor der i Finansloven for 2021 og frem til 2024 er afsat midler til gennemførelse af 1. fase af indsatsen i forhold til generationsforureningerne i regionerne. Regionen har siden 2021 gennemført undersøgelser af forureningen fra Naverland 26 og undersøgelserne fortsætter i 2024 med henblik på efterfølgende stillingtagen til mulige afværigeløsninger med tilhørende skitseprojektering og forberedelse af egentlige afværgetiltag. Gennemførelsen af afværgetiltag, ud over den igangværende afværgepumpning der har været i gang siden 2008, vil afvente yderligere tilsagn om særlig finansiering fra Staten.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

Brev fra Halsnæs Kommune

17. januar 2024
Side 1 af 3
Sagsnr.: 09.08.05-P17-14-23

BM Klima og Miljø
Rådhuspladsen 1, 3300 Frederiksværk

Region Hovedstaden
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Kommentarer fra Halsnæs Kommune til Region Hovedstadens udkast til indsats på jordforureningsområdet i 2024

Region Hovedstaden har sendt udkast til regionens Indsatsplan for jordforurening 2024 med oversigt over regionens forventede offentlige undersøgelses- og afværgeindsats på jordforureningsområdet i 2024 i høring med frist med frist til den 27. januar 2024 til at kommentere udkastet.

I udekastet er der for Halsnæs Kommune angivet at videregående undersøgelser fortsættes i 2024 eller forventes igangsat inden for de nærmeste par år.

Lokalitet nr.	Navn	Grundvandsområde	Årsag	Kommune
221-00067	Nørregade 25C	Lynæs	Grundvand og indeluft	Halsnæs
221-00074	Stadionvej 2	Lynæs	Grundvand	Halsnæs

Endvidere er det oplyst at, der pr. 1. januar 2024 forventes udført grundvandsovervågning eller indeluftovervågning.

211-00113	Depot for Kupo- lovns slam		2023 /2022	Halsnæs
-----------	-------------------------------	--	------------	---------

Halsnæs Kommune ønsker, at der sker en opprioritering af den offentlige indsats på flere ejendomme i Halsnæs Kommune.

Det drejer sig om Gasværksvej 3 og Amtsvejen 64 i Hundested.

Gasværksvej 3

Der har ligget et gasværk på grunden. Der er ikke fundet forurening, der viser forurening i det magasin, der indvindes drikkevand af. Der er ved undersøgelser fundet en forholdsvis kraftig forurening af cyanid samt kulbrinter.

Der er foretaget vurderinger af risiko for forurening af grundvand. Regionen har samlet vurderet, at grunden er omfattet af den offentlige indsats, men ikke prioriteret de kommende år. Forventeligt om ca. 10 år. Baggrunden for dette er, at der ikke umiddelbart er risiko for grundvandet.

Kommunen har tidligere fået pålæg om, at grunden skal være beplantet med tæt græsdække for undgå risiko ved kontakt. Der er altså fortsat en vurdering af, at området ikke er uden risiko ved kontakt.

Vi har i løbet af vinter/forår 2023 haft NIRAS' til at undersøge risici og omkostninger forbundet ved at anvende Gasværksgrunden som byggegrund til en fremtidig udvidelse af Hundested Plejecenter.

Kommunen overvejer at udvide et eksisterende plejehjem på grunden. Endvidere er der overvejelser om nye drikkevandsboringer i Hundested. Derfor vil det være hensigtsmæssigt, hvis oprensningen opprioriteres, således at potentielt kommende områder, hvorfra der kunne indvindes drikkevand ikke forurenes.

Amtsvejen 64

Denne ejendom omfatter matr.nr. 2aæ Hundested By, Torup og udgør ca. 1022 m² er kortlagt som forurenet efter JFL § 5. Der har på ejendommen siden 1946 været autoværksted med detailsalg af diesel/benzinsalg.

Tankstationen er fortsat i drift.

På en ejendommen er der en massiv grundvandsforurening med oliestoffer, MTBE og BTEX'er

Det kortlagte areal ligger i et område med værdifuldt grundvand.

Selve grundvandsforureningen er ikke afgrænset i vestlig retning mod ejendommene Amtsvejen 58, 60 og 62.

Det kan ikke udelukkes, at den massive grundvandsforurening fra 1,5 m - 7 m under terræn har spredt til disse ejendomme og kan udgøre et indeluftproblem.

Endvidere kan det ikke udelukkes at forureningen fra Amtsvejen 64 kan medføre en risiko for det terrænnære grundvand og de nærliggende boringer.

Halsnæs Kommune opfordrer derfor til, at Region Hovedstaden opprioriterer undersøgelse af ejendommene Amtsvejen 58, 60 og 62, samt foretager en vurdering af risici over for grundvandsressourcen i området.

Specielt som følge af overvejelser om nye drikkevandsboringer i Hundested.

Venlig hilsen

Peter Heltoft Schaarup
Chef for By og Miljø
Mobil 24 43 14 83
pehsc@halsnaes.dk

Halsnæs Kommune
mail@halsnaes.dk; merk@halsnaes.dk**Telefon** 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dkSagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

Vedr. Halsnæs Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

Region Hovedstaden takker for Halsnæs Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

Halsnæs Kommune ønsker at der sker opprioritering af den offentlige indsats på yderligere to ejendomme (Gasværksvej 3 og Amtsvejen 64 i Hundested) i Halsnæs Kommune ud over de lokaliteter der allerede er ved at blive undersøgt eller forventes igangsat indenfor de nærmeste år.

Regionens prioritering af den offentlige indsats i henhold til Jordforureningsloven er beskrevet i regionens Jordplan II "Vejen til ren jord og rent vand II" som blev vedtaget af Regionsrådet i 2019. Ifølge regionens Jordplan II er det regionens prioritering, først at undersøge og afværge forureninger med klorerede opløsningsmidler indenfor de grundvandsområder i regionen hvor fra 85 % af drikkevandet indvindes ("85% områder").

Det er således regionens klare prioritering først at undersøge og oprense de forureninger der udgør den største risiko for grundvandet i regionen (dvs. forureninger med klorerede opløsningsmidler og i nogle tilfælde også forureninger med pesticider eller PFAS-forbindelser) eller for indeluften i eksisterende boliger.

Gasværksvej 3 ligger i grundvandsområdet Lynæs, som udgør en del af de højt prioriterede grundvandsområder. Forureningen på Gasværksvej 3 udgøres af cyanid og tjærestoffer, som ikke er blandt de mest grundvandstruende stoffer og som heller ikke udgør en risiko for indeluft i eksisterende bolig. Gasværksvej 3 er derfor ikke blandt de lokaliteter, hvor regionen vil prioritere sin indsats frem til og med 2029. Regionen vil derfor ikke imødekomme Halsnæs Kommunes anmodning om at regionen opprioriterer den offentlige indsats på Gasværksvej 3 i Hundested.

Amtsvejen 64 ligger ligeledes i grundvandsområdet Lynæs. Forureningen på Amtsvejen 64 udgøres af oliestoffer, MTBE og BTEX'er – men ikke af klorerede opløsningsmidler. Amtsvejen 64 er derfor heller ikke blandt de lokaliteter, der prioriteres til videregående indsats i forhold til grundvandet i regionens Jordplan II, frem til 2030.

Da kommunen anser det for en mulighed, at indeluften i de nærliggende boliger mod vest og nordvest kan være påvirket af en evt. forureningsfane fra Amtsvejen 64, har regionen genbesøgt de undersøgelsesrapporter der ligger fra tidligere frivillige undersøgelser. Halsnæs Kommune har endvidere telefonisk den 5. marts 2024 og i mail den 7. marts 2024 oplyst, at naboer til Amtsvejen 64 har lugtet olie i deres boliger og at det formentlig skyldes spredning fra Amtsvejen 64 via kloak. Efter fornyet granskning af de foreliggende undersøgelsesresultater fra Amtsvejen 64 og de nye oplysninger fra kommunen om lugtgener på flere naboejendomme har regionen vurderet, at der måske kan være mulighed for en skeloverskridende forurening til en del af Amtsvejen 58 og Amtsvejen 62. Regionen har derfor besluttet at kortlægge en del af Amtsvejen 58 (matr.nr. 2av Hundested By, Torup) og en del af Amtsvejen 62 (matr.nr. 2ao Hundested By, Torup) på Vidensniveau 1. Herved får grundejerne mulighed for at søge om en 1 års boligundersøgelse. Kommunen har også udtrykt bekymring for at en forureningsfane fra Amtsvejen 64 kan udgøre et problem i forhold til indeluften på Amtsvejen 60. Her er det regionens vurdering at undersøgelsesresultaterne fra Amtsvejen 64 viser, at der ikke er en forureningsfane fra Amtsvejen 64, som kan udgøre en risiko for indeluft på Amtsvejen 60.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

Brev fra Herlev Kommune

Herlev
Kommune

Herlev Bygade 90 • 2730 Herlev

Region Hovedstaden
Center for Regional Udvikling
Kongens Vænge 2
3450 Hillerød

06-03-2024
Journalnr. 09.08.00G01-58-23

Bemærkninger til regionens offentlige indsats 2024

Region Hovedstaden har med brev af 15. november 2023 bedt om kommentarer til den offentlige indsats efter Jordforureningsloven i 2024. Herlev Kommune har i de sidste mange år afgivet bemærkninger til Region Hovedstadens offentlige indsats på jordforureningsområdet og ønsker igen i år at komme med bemærkninger.

Herlev Kommune ser nu konsekvensen af det, vi har påpeget i mange år, at Regionens manglende afværgeforanstaltninger på Tornerosevej 58 i Herlev Kommune har betydet, at forureningen har spredt sig i retning mod Herlev Byskole, Elverhøj. Heldigvis er forureningen endnu ikke under skolens bygninger, men Herlev Kommune ser med stor bekymring på udviklingen og har på baggrund af den nye reviderede kortlægning følt sig nødsaget til at opstarte et monitoringsprogram på skolen for at sikre sig, at skolens indeluft ikke er påvirket af forureningen med TCE i grundvandet. Det har vi iværksat på trods af, at regionen ikke mener, at forureningen truer skolen.

I har i mail af den 24. maj 2023 oplyst, at I vurderer, at Herlev Byskole, Elverhøj ikke ligger i det nye kortlagte V2-område og heller ikke ligger nedstrøms kildegrunden på Tornerosevej 58. Desuden oplyser I, at skoler ikke er omfattet af den offentlige indsats i Jordforureningsloven.

Herlev Kommune gør opmærksom på, at selvom skoler ikke er omfattet af Jordforureningslovens definition for megen følsom anvendelse, og regionen ikke prioriterer at etablere afværge mod forureningen på Tornerosevej 58, så kan kommunen ikke tillade sig at ignorere denne potentielle risiko for indeklimaet på skolen, som vil have indvirkning på børnenes sundhed. Herlev Kommune finder jeres vurdering af sagen helt uacceptabel.

I skriver selv i mail af den 24. maj 2023 at grundvandsforureningen fra Tornerosevej 58 er omfattet af offentlig indsats i henhold til Jordforureningsloven, og regionen vil derfor på et tidspunkt gå i gang med en indsats overfor denne grundvandsforurening. Herlev Kommune vil med dette brev på det kraftigste

opfordre til, at I vil prioritere den offentlige indsats på Tornerosevej 58, så vi kan få fjernet en af de store forureninger i Herlev Kommune.

Du er velkommen til at kontakte mig på tlf. 4452 6441 eller sende en mail til bodil.bocker@herlev.dk.

Venlig hilsen

Bodil Lund Bøcker
Center for Teknik og Miljø

Herlev Kommune
TM@herlev.dk; bodil.bocker@herlev.dk

Telefon 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Sagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

Vedr. Herlev Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

Region Hovedstaden takker for Herlev Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

Herlev Kommune opfordrer på det kraftigste regionen til at gå i gang med en indsats overfor grundvandsforureningen fra Tornerosevej 58 i Herlev. Herlev Kommune er bekymret for, at forureningsfanen med chlorerede opløsningsmidler fra Tornerosevej 58 udgør en risiko for indeluften på den nærliggende Herlev Byskole, Elverhøj. Kommunen oplyser, at kommunen derfor har set sig nødsaget til at opstarte et monitoringsprogram på skolen for at sikre, at skolens indeluft ikke er påvirket af forureningen med chlorerede opløsningsmidler i grundvandet.

Herlev Kommune skriver, at denne monitoring er iværksat på trods af, at regionen ikke mener forureningen truer skolen, jf. brev af 24. maj 2023, hvor regionen skriver, at skolen ikke ligger nedstrøms kildegrunden på Tornerosevej 58.

Herlev Kommune hæfter sig ved at regionen i samme brev skriver, at grundvandsforureningen fra Tornerosevej 58 er omfattet af offentlig indsats i henhold til jordforureningsloven, og at regionen på et tidspunkt vil gå i gang med en indsats overfor denne grundvandsforurening. Kommunen opfordrer derfor regionen til at prioriterer den offentlige indsats på Tornerosevej 58, så en af de store forureninger i Herlev Kommune kan blive fjernet.

Regionen tager til efterretning, at Herlev Kommune ikke er enig i regionens vurdering af forureningssituationen nedstrøms Tornerosevej 58 og at kommunen kraftigt opfordrer regionen til at prioritere en indsats overfor grundvandsforureningen herfra.

Det er vigtigt for regionen, at de midler der er til rådighed til indsatsen overfor jordforurening anvendes, hvor de giver mest udbytte for midlerne.

Tornerosevej 58 og grundvandsforureningen herfra ligger udenfor de højt prioriterede områder, hvor regionen koncentrerer den videregående undersøgelses- og afværgeindsatsen i forhold til grundvand frem til 2030. Indtil 2030 er det regionens prioritering at koncentrere regionens videregående undersøgelses- og afværgeindsats inden for de prioriterede områder, hvorfra 85 % af drikkevandsindvindingen i regionen foretages, jævnfør regionens Jordplan II.

Regionen kan derfor ikke imødekomme Herlev Kommunes opfordring til på nuværende tidspunkt at prioritere en afværgeindsats overfor grundvandsforureningen fra Tornerosevej 58.

Regionen har fuld forståelse for at kommunen monitorer skolens indeluft overfor en mulig grundvandsforurening. Regionen vil ikke kunne iværksætte tiltag, der sikrer indeluft på skoler, da skoler ikke er omfattet af den offentlige indsats i jordforureningsloven.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

UDKAST

Brev fra Hvidovre Kommune

Hvidovre Kommune, Hovedstensvej 45, 2650 Hvidovre

Region Hovedstaden
Center for Regional Udvikling

miljoe@regionh.dk

Hvidovre Kommune
Hovedstensvej 45
2650 Hvidovre

Center for Plan og Miljø
Miljø- og Klima
Miljømedarbejder:
Tove Hauer Jacobsen

Telefon: 3639 3593
Afd. telefon: 3639 3580
Mobil: 5158 7765

E-mail: tvj@hvidovre.dk

Sagsnr.: 10/9351
Doknr.: 223750/23

Dato: 08-01-2024

Rådhusets åbningstider:

Mandag-onsdag: 10:00-14.30
Torsdag: 13:00-17.30
Fredag: 10:00-13.30

Høringssvar: Region Hovedstadens indsats på jordforureningsområdet 2024

Region Hovedstaden har 15. november 2023 udsendt udkast til oversigt over Regionens planlagte offentlige undersøgelses- og afværgeindsats på jordforureningsområdet til kommentering.

Region Hovedstadens indsats baseres på en plan for jordforureningsområdet "Vejen til ren jord og rent vand II" vedtaget i 2019. Heraf fremgår, at Hvidovre Kommune, ligger udenfor det område, hvor regionen vil foretage undersøgelser og oprensninger i forhold til grundvandet frem til år 2030.

I Hvidovre Kommune indvindes der lokalt grundvand til drikkevand med en indvindingstilladelse på 900.000 m³ årligt. HOFOR er presset på vandressourcen som følge af forureningsfund i hele deres indvindingsområde. Alle HOFORs vandindvindinger er derfor vigtige for forsyningssikkerheden.

Hvidovre Kommune er uforstående overfor Region Hovedstadens manglende prioritering af visse indvindingsoplande. Så vidt vides, er der ingen af de øvrige regioner i Danmark, der fravælger at beskytte sårbare drikkevandsområder.

Hvidovre Kommune skal derfor opfordre til, at Region Hovedstadens beskyttelse af grundvand sker i alle områder, hvor der indvindes grundvand – herunder i Hvidovre Kommune.

Hvidovre Kommune ser frem til et godt samarbejde om beskyttelsen af grundvandet.

Der tages forbehold for kommunalbestyrelsens godkendelse på mødet den 27. februar 2024.

Med venlig hilsen

Udvalgsformand
Kristina Young

Kommunaldirektør
Jakob Thune

Hvidovre Kommune
miljo@hvidovre.dk; tvj@hvidovre.dk

Telefon 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Sagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

Vedr. Hvidovre Kommunes kommentarer til Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

Region Hovedstaden takker for Hvidovre Kommunes kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

Hvidovre Kommune er utilfreds med at regionen tidligst forventer at prioritere en grundvandsbeskyttende indsats overfor grundvand i Hvidovre kommune efter 2029, da Hvidovre Kommune ligger udenfor de i Jordplan II højt prioriterede grundvandsområder.

Kommunen gør opmærksom på, at der i Hvidovre Kommune lokalt indvindes lokalt grundvand til drikkevand indenfor en indvindingstilladelse på 900.000 m³ årligt. Da HOFOR er presset på vandressourcen som følge af forureningsfund i hele HOFORs indvindingsområde er alle HOFORs vandindvindinger vigtige for forsynings sikkerheden. Hvidovre Kommune kan derfor ikke forstå regionens manglende prioritering af visse indvindingsoplande.

Hvidovre Kommune er uforstående overfor regionens manglende prioritering af visse indvindingsoplande. Så vidt vides, er der ingen af de øvrige regioner i Danmark, der fravælger at beskytte sårbare drikkevandsområder. Hvidovre Kommune opfordrer derfor regionen til, at beskyttelsen af grundvandet sker i alle områder, hvor der indvindes grundvand – herunder Hvidovre Kommune.

Regionen anerkender Hvidovre Kommunes utilfredshed med at Region Hovedstaden først vil prioritere indsats overfor beskyttelse af grundvand i Hvidovre Kommune efter 2029.

Regionen prioriterer i dag jordforureningsindsatsen i henhold til den politisk vedtagne jordplan. Planen blev vedtaget i 2019 ud fra et ønske om mest rent grundvand for pengene. Målet i jordplanen er at sikre 85 procent af grundvandet inden 2030 mod chlorerede opløsningsmidler og lignende stoffer. De 85 procent grundvand udgør det mindst forurenede grundvand.

Grundvandet i Hvidovre Kommune tilhører de sidste 15 procent grundvand, som ikke er omfattet af jordplanens prioritering frem til 2030.

Selv om regionen har prioriteret først at sikre grundvandet indenfor de områder hvorfra 85 % af drikkevandet indvindes i regionen, betyder det ikke at regionen har fravalgt en indsats i de resterende områder med særlige drikkevandsinteresser eller indvindingsoplande til almen

vandforsyning. Men indsatsen her er først prioriteret til at ske efter indsatsen i de højt prioriterede grundvandsområder er gennemført.

Ud fra ønsket om at få mest rent grundvand for pengene fastholder regionen derfor jordplannens prioritering.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

UDKAST

Mail fra HOFOR:

Fra: Henrik Nielsen <hnie@hofor.dk>
Sendt: 25. januar 2024 12:51
Til: CRU-FP-Miljø
Cc: Hanne Kristensen
Emne: SV: Region Hovedstadens udkast til Indsatsplan for jordforurening 2024 - høring.
Sagsnr.: 23050939

Til Region Hovedstaden, Center for Regional Udvikling
HOFOR kvitterer for høring af Region Hovedstadens udkast til Indsatsplan for jordforurening 2024
(Regionens sagsnr.: 23050939).

HOFOR finder det meget positivt, at Region Hovedstaden også i 2024 vil have forstærket opmærksomhed på at opspore pesticidpunktkilder.

Med de tiltagende problemer med PFAS for drikkevandsforsyningen er det betænkeligt, at Indsatsplan for jordforurening 2024 udelukkende opgør tidshorisont og økonomi "før der kom nye skærpede kriterier for PFAS i 2021". Det må forventes, at det *ikke* længere er realistisk, "**at undersøgelses- og oprensningsindsatsen i forhold til de særlig grundvandskritiske stoffer i disse områder** [hvortil 85 % af drikkevandsindvindingen sker i regionen] **er afsluttet inden 2030.**", jf. side 8/9 i udkastet. Der bør derfor blive taget stilling til et konkret afslutningstidspunkt ud fra, at PFAS-indsatsen er undtaget og dermed ukendt. Region Hovedstaden tager også selv forbehold for med den efterfølgende sætning: "**Hertil kommer omkostningerne til længerevarende drift af oprensningsanlæg, samt overfladevandsindsats og indsats i forhold til grundvandsforurening med pesticider og PFAS.**" HOFOR vil derfor anbefale, at afslutningstidspunktet snarest bliver udvidet ved en revision af jordplanen til også at omfatte pesticider og PFAS.

Med venlig hilsen

Henrik Nielsen
Planlægger
Grundvand & Forureningskilder
Vand Plan

Direkte tlf.: 2795 4162
E-mail: hnie@hofor.dk

HOFOR A/S

Ørestads Boulevard 35 | 2300 København S | Telefon: 33 95 33 95 | CVR-NR.: 1007 3022 | www.hofor.dk

HOFOR
hofor@hofor.dk; hnie@hofor.dk

Telefon 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Sagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

Vedr. Hofors kommentarer til Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

Region Hovedstaden takker for HOFORs kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

HOFOR finder det positivt, at regionen også i 2024 vil have forstærket opmærksomhed på at opspore pesticidpunktkilder.

HOFOR opfordrer til, at regionen får revideret Jordplan II, så den kommer til også at omfatte indsats overfor pesticider og PFAS. HOFOR anbefaler, at der med en udvidelse af Jordplanen bliver taget stilling til et konkret afslutningstidspunkt for regionens grundvandsindsats inkl. pesticider og PFAS i de områder hvorfra 85 % af drikkevandsindvindingen sker i regionen.

Regionen anerkender HOFORs opfordring til opdatering af Jordplan II fra 2019. Det er også regionens vurdering, at tiden er ved at være moden til en ny opdatering af jordplanen. Det er administrationens forventning, at arbejdet med en opdatering af Jordplanen, med bl.a. pesticider og PFAS snart vil blive påbegyndt.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

Mail fra Novafos

Fra: Tine Spuur Stivang <tss@novafos.dk>
Sendt: 11. januar 2024 16:16
Til: CRU-FP-Miljø
Cc: Camilla Christiansen Ankerstjerne; Eva Hansson; Elisabeth Hartelius; Bo Lindhardt
Emne: SV: Region Hovedstadens udkast til Indsatsplan for jordforurening 2024 - høring

Til Region Hovedstaden

Tak for udkastet til regionens offentlig indsats i 2024 på jordforureningsområdet.

Af udkastet fremgår at mange af regionens projekter, som beskytter vores vandindvinding, fortsætter. Det er Novafos naturligvis meget begejstret for og ser frem til et fortsat godt samarbejde.

En enkelt bemærk til lokaliteterne. Det undrer os, at projektet ved Pilegårdens Vandværk ikke fremgår, er det en fejl eller hedder den noget vi ikke lige kan gennemskue? Eller måske projektet er kommet til, efter udkastet blev lavet? Vi har været i dialog om udfordringerne med specielt Alachlor Esa og der er udleveret data mm.

Derudover sætter vi stor pris på, at der er kommet mere fokus på pesticider i dette udkast. Og at regionen har fået vedtaget en administrationspraksis for pesticider.

Det er fortsat på pesticidområdet, at vi oplever de største udfordringer.

I vores bemærkninger til sidste udkast, kom vi også omkring vidensdeling. I jeres svar tilbage på vores bemærkninger, lyttede I ideen om at I ville afholde et inspirationsmøde om vidensdeling med vandforsyninger og kommuner. Det synes vi fortsat er en rigtig god ide. Det kunne med fordel også inkludere en gennemgang af jeres administrationspraksis for pesticider og hvad I forventer jer at dette arbejde.

Slutteligt vil vi gerne sige tak for den særlige indsats på Marbæk kildeplads, vi ser frem til det videre arbejde.

Ligesom vi på de øvrige projekter, ser frem til at arbejde videre med at beskytte vores indvinding.

Venlig hilsen

Tine Spuur Stivang
Planlægger
Vand Plan & Projekt

Direkte: 44 20 82 38
Telefon: 44 20 80 00

Blokken 9
3460 Birkerød

CVR: 31 88 49 93
www.novafos.dk

Novafos er vand- og spildevandsselskab i Allerød, Ballerup, Egedal, Frederikssund, Furesø, Gentofte, Gladsaxe, Hørsholm og Rudersdal Kommuner.

Novafos
novafos@novafos.dk; tss@novafos.dk

Telefon 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Sagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

Vedr. Novafos kommentarer til Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

Region Hovedstaden takker for Novafos' kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

Novafos er positiv overfor fortsættelsen af mange af regionens projekter, som beskytter Novafos' vandindvinding og Novafos ser frem til et fortsat godt samarbejde.

Novafos fremhæver især den særlige indsats i forhold til Marbæk Kildeplads, ligesom Novafos på de øvrige projekter, ser frem til at arbejde videre med at beskytte Novafos' indvinding.

Novafos oplever fortsat, at det er pesticidområdet, at der giver de største udfordringer. Novafos sætter derfor pris på, at der er kommet mere fokus på pesticider og at regionen har fået vedtaget en administrationspraksis for pesticider.

Novafos savner dog projektet ved Pilegårdens Vandværk i regionens udkast til Indsatsplan for jordforurening 2024.

Novafos synes fortsat det er en rigtig god ide at afholde et inspirationsmøde om vidensdeling med vandforsyninger og kommuner. Et sådant møde kunne med fordel også inkludere en gennemgang af regionens administrationspraksis for pesticider og hvad regionen forventer af dette arbejde.

Regionen kan oplyse, at de aktiviteter regionen har igangsat i området omkring Pilegårdens Vandværk alle er relateret til indledende grundvandsundersøgelser. Regionens Indsatsplan for Jordforurening 2024 vedrører alene regionens videregående indsats, så derfor fremgår indsatsen omkring Pilegårdens Vandværk ikke af udkastet.

I forhold til vidensdeling påtænker regionen fortsat at invitere vandforsyninger og kommuner til et inspirationsmøde om vidensdeling om pesticider og PFAS. Dette møde kunne have til formål at alle parter kan blive mere bevidste om, hvad det er for viden der er vigtig at få delt for hhv. region, kommuner og vandforsyninger, på hvilke tidspunkter delingen af denne viden er vigtig og på hvilke former delingen bedst kan ske, m.v. Det vil selvfølgelig også være

oplagt, at regionen fortæller om regionens administrationspraksis for pesticider og hvad regionen forventer af dette arbejde.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

UDKAST

Mail fra DN Hillerød:

Hillerød Afdeling

Fm. Michael Liesk
hillerod@dn.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Hillerød den 26-01-2024

Til Region Hovedstaden, Center for regional udvikling

miljoe@regionh.dk

DN-Hillerøds høringssvar i forhold til "Indsatsplan for jordforurening 2024"

Vi er meget enige med regionen, når det konstateres, at "Rent vand og uforurenet jord er en af forudsætningerne for et sundt og uforurenet miljø og dermed centralt for det gode liv for borgerne i Region Hovedstaden." og ser frem til, at denne overordnede erkendelse vil resultere i bevilling af flere midler til bekæmpelse og forebyggelse af jordforurening og sikring af vores grundvand. Langsommeligheden i undersøgelser og oprydning ift. forurenede grunde samt forebyggelse af nye forureninger kunne resultere i, at vi ikke når at beskytte grundvandet i tide.

Vi er glade for, at regionen nu vil "etablere midlertidige afværgeforanstaltninger på og omkring ~~Colstrup~~-grunden" så der ikke længere "sker en overfladenær spredning af arsen fra grunden til et nærliggende naturområde (Natura2000)." Vi ser frem til at høre nærmere i ~~Colstrup~~-følgegruppen.

Vi ser gerne, at regionen arbejder aktivt for, at staten indfrir sit løfte om at afsætte midler, så der kan etableres en permanent afværgeløsning.

Vi er ikke glade for, at regionen og flere vandværker i regionen har konstateret pesticider i grundvandet og at "Pesticider i grundvandet stammer imidlertid også fra udvaskning fra dyrkede og sprøjtede arealer. Det opfattes som regelret brug af pesticider og er ikke omfattet af Jordforureningsloven. Det har imidlertid vist sig, at udvaskning af pesticider fra sprøjtede og dyrkede arealer i nogle tilfælde er mere massiv end udvaskning fra punktkilderne. Men det har regionerne i udgangspunktet ikke hjemmel til at håndtere."

En stor del af de pesticider, der anvendes i landbruget, indeholder i dag PFAS-stoffer. Dette kunne være en af årsagerne til, at regionen mange steder finder *"PFAS-stoffer i overfladevand og grundvandet over grænseværdierne."* Så længe PFAS-stofferne tilføres miljøet med en hastighed, der er højere end nedbrydningshastigheden, opbygger vi nye generationsforureninger.

Kombinationen af PFAS-stoffernes persistens, den fortsatte anvendelse pesticider, der indeholder PFAS-stoffer, og at det har *"vist sig, at udvaskning af pesticider fra sprøjtede og dyrkede arealer i nogle tilfælde er mere massiv end udvaskning fra punktkilderne"* tegner et meget dystert og bekymrende billede.

Regionen konstaterer: *"Men det har regionerne i udgangspunktet ikke hjemmel til at håndtere."*

Vi skal opfordre regionen til at udnytte den fleksibilitet, der ligger i formuleringen "i udgangspunktet" til, gennem samarbejde med andre aktører, aktivt at arbejde for en formindsket pesticidbelastning af grundvandet.

Dette kunne ses som et forstærket *"fokus på de arealer og lokaliteter/brancher, hvor forureningen med pesticider med størst sandsynlighed findes"* jf. de vedtagne principper for regionens pesticidindsats.

På vegne af DN-Hillerød

Ulrik Ravnborg

DN-Hillerød
ulrikraavnborg@gmail.com; mfh.liesk@gmail.com;
jbnpost5@gmail.com; vera.soechting@gmail.com

Telefon 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dk

Sagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

Vedr. DN Hillerøds kommentarer til Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for jordforurening 2024.

Region Hovedstaden takker for DN Hillerøds kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

DN Hillerød er enig med regionen i at "Rent vand og uforurenet jord er en af forudsætningerne for et sundt og uforurenet miljø og dermed centralt for det gode liv for borgerne i Region Hovedstaden". DN Hillerød ser frem til at denne erkendelse vil resultere i bevilling af flere midler til bekæmpelse og forebyggelse af jordforurening og sikring af vores grundvand. Langsommelighed i undersøgelse og oprydning samt forebyggelse af nye forureninger, kan medføre at grundvandet ikke beskyttes i tide.

DN Hillerød er glade for at regionen nu vil etablere midlertidige afværgeforanstaltninger på og omkring Collstrop-grunden for at hindre overfladenær spredning af arsen fra grunden til nærliggende naturområde. DN Hillerød ser frem til at høre nærmere i Collstrop-følgegruppen. DN Hillerød opfordrer regionen til at arbejde aktivt for, at staten indfrier sit løfte om at afsætte midler til etablering af en permanent afværgeløsning.

DN Hillerød er ikke glade for, at regionen og flere vandværker i regionen har konstateret pesticider i grundvandet, herunder at pesticider i grundvandet også kommer fra den regelrette anvendelse af pesticider, som ikke er omfattet af Jordforureningsloven og som regionerne derfor som udgangspunkt ikke hjemmel til at håndtere.

DN Hillerød peger på, at en stor del af de pesticider, der anvendes i landbruget i dag, indeholder PFAS, og at det kan være en af årsagerne til at regionen mange steder finder PFAS i overfladevand og grundvand over grænseværdierne.

DN Hillerød finder at persistens af PFAS kombineret med fortsat spredning af pesticider indeholdende PFAS og at det har vist sig at udvaskning af pesticider fra sprøjtede og dyrkede arealer i nogle tilfælde er større end udvaskning fra punktkilder er meget bekymrende.

DN Hillerød opfordrer derfor regionen til at udnytte den fleksibilitet, der ligger i formuleringen ”som udgangspunkt” og gennem samarbejde med andre aktører, aktivt at arbejde for en formindsket pesticidbelastning af grundvandet.

Regionen er underlagt de bevillinger der gives fra Staten til regionens opgavevaretagelse indenfor regional udvikling, som jordforureningsområdet er en del af. Regionens prioritering af den offentlige indsats i henhold til jordforureningsloven er beskrevet i Jordplan II ”Vejen til ren jord og rent vand II” som er vedtaget af Regionsrådet i 2019.

Regionen prioriterer først at undersøge og oprense de forureninger, der udgør den største risiko for grundvandet i de områder af regionen hvor størstedelen af drikkevandet indvindes eller for indeluften i eksisterende boliger. Det er indsats overfor forureninger med klorerede opløsningsmidler og i nogle særlige tilfælde også forureninger med pesticider eller PFAS-forbindelser.

Collstrop-grunden:

For nuværende har Staten bevilget midler til første fase af afværgeforanstaltninger, som har til formål at hindre overfladenær spredning af arsen fra Collstrop-grunden til et nærliggende naturområde og Esrum Sø. Når der forhåbentlig i 2024 igen skal forhandles med Staten om finansiering af næste fase af undersøgelser og afværge af de ti generationsforureninger, vil regionen presse på for at der afsættes nye midler til generationsforureningerne, herunder midler til etablering af en permanent og langsigtet afværgeløsning i forhold til Collstrop-grunden.

Regionen vil via følgegruppen for Collstrop-grunden holde DN orienteret om fremdriften på første fase af afværgeforanstaltningerne (de ”midlertidige” afværgeforanstaltninger) samt på status for yderligere finansiering til næste fase. Næste følgegruppemøde forventes at blive i maj-juni 2024.

Pesticider:

Regionens pesticidstrategi tager udgangspunkt i de områder, hvor pesticider overskrider grundvandskvalitetskriteriet i vandforsyningsboringer og hvor det er sandsynligt, at der kan være en væsentlig punktkilde i området. I landbrugsområder ses ofte, at forurening stammer både fra udvaskning fra marker og fra punktkilder. For at beskytte vandindvindingen i nogle af disse områder er samarbejde om afværge fra såvel punktkilder som fladekilder nødvendig. Regionens indgår derfor i flere grundvandssamarbejder. Regionens især engageret i samarbejder omkring Marbæk (Frederikssund Kommune) og Nybølle (Egedal Kommune) og nu også ved Pilegården Vandværk (Ballerup Kommune). Arbejdet gennemføres i tæt dialog med såvel kommuner som forsyninger.

Forebyggelse af ny forurening, hvad enten det er fra pesticider eller andre kemikalier, er naturligvis bedre end at skulle afværge ny forurening. Det er imidlertid regionerne opgave jf. jordforureningsloven at håndtere gamle forureninger, hvor det ikke er muligt at få forurenere til at betale, mens forebyggelse ligger andre steder. Det betyder, at regionen kan afværge at allerede opstået forurening spredes yderligere i grundvandet, men regionen kan ikke (har ikke hjemmel til at) forebygge at det sker fremadrettet.

PFAS-pesticider er en stofgruppe, der indeholder fluor, men som ellers afviger meget fra gruppen af PFAS, hvor der er en grænseværdi for jord, grundvand, drikkevand, overfladevand osv.

Det betyder, at fluor-holdige aktivstoffer i plantebeskyttelsesmidler, ikke bidrager til den PFAS-forurening, som ganske rigtigt måles mange steder. Eneste undtagelse kan være stoffet TFA (trifluoracetat), der teoretisk kan dannes som et nedbrydningsprodukt af PFAS-pesticider.

Der er p.t. et udredningsprojekt i gang om TFA. Miljøstyrelsens massescreening i 2019-2021 har ikke påvist indhold af PFAS-pesticider i grundvandet; jf. notat fra Miljøstyrelsen til Folketinget om opgørelse af PFAS i pesticider.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør

UDKAST

Mail fra S W-Andersen:

Fra: Søren Wiium-Andersen <wium23@hotmail.com>
Sendt: 21. januar 2024 14:35
Til: CRU-FP-Miljø
Emne: Kommentar til Udkast til Region Hovedstadens "Indsatsplan for jordforurening 2024"

Kommentar til *Indsatsplan for jordforurening 2024*

Regionen bør efter min opfattelse inddrage de af landbruget anvendte PFAS holdige sprøjtemidler i undersøgelserne for 2024. Det skyldes, at forbruget af PFAS holdige pesticider for nogle af regionskommuners vedkommende ligger betydeligt over forbruget på landsplan.

For landet som helhed sprøjtes 8,3% af markerne med PFAS holdige midler. I Græsted Kommune sprøjtes ikke mindre end 21,9% af markerne med PFAS holdige pesticider. Forbruget i såvel Lyngby som Ølsted af PFAS midler ligger ligeledes over landsgennemsnittet.

At undlade at inddrage målinger af landbrugets PFAS midler vil være at fejle et åbenbart problem om en kommende generationsforurening ind under gulvtæppet i en region, hvor store dele af grundvandet allerede er truet af forurening.

Se også vedlagte indlæg *Forbyd brugen af PFAS-pesticider i landbruget, før det er for sent* bragt på GreenUpdate 20.01.2024.

med venlig hilsen

Søren Wiium-Andersen

21.01.2024,

Ådalen 15, 3400 Hillerød

51789115, wium23@hotmail.com

[Debat](https://greenupdate.dk/forbyd-brugen-af-pfas-pesticider-i-landbruget-foer-det-er-for-sent/) <https://greenupdate.dk/forbyd-brugen-af-pfas-pesticider-i-landbruget-foer-det-er-for-sent/>

Forbyd brugen af PFAS-pesticider i landbruget, før det er for sent

Af [Greenupdate.dk](https://greenupdate.dk) - 20. januar 2024

Der er PFAS i en stor del af de sprøjtegifte, der anvendes i landbruget. Foto: Colourbox

27% af alle sprøjtninger i landbruget sker i dag med PFAS-holdige pesticider. Hvor længe vil regeringen og miljøminister Magnus Heunicke fortsætte med at spille hasard med vores sundhed, grundvandskvalitet og biodiversitet uden at gribe ind?

Af Søren Wium-Andersen, biolog

Samtidigt med, at regeringen på EU niveau sammen med en række andre lande aktivt har engageret sig i at forbyde de industrielle PFAS kemikalier, så er landbrugsindustrien uhindret fortsat med at anvende deres PFAS holdige pesticider på landbrugsarealet med regeringens fulde [accept](#).

Alene i 2021 indkøbte landbruget 174 tons aktive stoffer i form PFAS holdige pesticider til at sprøjte ud på markerne. Det er mere end ti gange mere end industriens [import](#) af PFAS. Landbrugets mest populære PFAS pesticid er ukrudtsmidlet Diflufenican. Det er så populært, at de årlige indkøb af midlet blev øget med 25% i 2020 og 27% i 2021 til over 61 tons.

Diflufenican betegnes som et evighedskemikaliem, da det nedbrydes ganske langsomt og desuden bliver liggende i pløjelaget. Diflufenican er meget giftigt med langvarige virkninger for vandlevende organismer, hvorfor midlet ikke må anvendes nærmere end 10 meter fra åer og bække.

25 gram diflufenican pr. hektar er nok

Diflufenican må kun anvendes til én enkelt sprøjtning af et areal hvert år. Blot 25 gram af det aktive stof diflufenican pr. hektar er nok til at fjerne de plantearter, der er resistente mod andre sprøjtemidler. Midlet må kun købes af professionelle med en gyldig autorisation og anvendes erhvervsmæssigt. Midlet sælges under følgende handelsnavne: DFF, Diflanil 500 Sc, Jura, Legacy 500 Sc, Mateno Duo SC 600, Othello, Purelo, Quartz ES, Saracen Delta Max, Sempra SC.

Hvert år skal alle professionelle brugere af pesticider indberette deres forbrug af pesticider til miljøstyrelsen. 340.822 sprøjtninger blev indberettet i 2021-22. Heraf var de 8% med diflufenican. Diflufenican optages af planternes blade.

Ved udsprøjtning danner diflufenican en film på jordoverfladen, hvorfra det også optages ved fremspiring af nyt ukrudt. Diflufenican anvendes bl.a. mod græsukrudt og andet ukrudt, der er blevet resistent overfor en række andre ukrudtsmidler.

Resistent ukrudt giver problemer for specielt de landmænd, der praktiserer reduceret jordbehandling, og som i stedet for pløjning derfor anvender pesticider som diflufenican til at bekæmpe det resistente ukrudt.

Er væksten i indkøbet af diflufenican øget med 25% siden 2021, ligger forbruget i 2023 på 75 tons aktivt stof. Er antagelsen korrekt, kan mere end hele landets dyrkede areal være sprøjtet med den tidligere nævnte mængde på 25 g aktivt stof per hektar.

PFAS i mere end hver fjerde marksprøjt

Læg hertil de 13 andre PFAS-holdige pesticider mod insekter, svampe og andet ukrudt, hvoraf der alene i 2021 blev indkøbt 113 tons aktivt stof. En gennemgang af indberettede pesticid-sprøjtninger til Miljøstyrelsens databasesystem for 2021-22 viser, at ikke mindre end 27% af alle de udførte sprøjtninger blev foretaget med PFAS-pesticider. Gennemsnittet dækker dog over store forskelle. I for eksempel Græsted kommune nåede antallet af sprøjtninger med PFAS-pesticider helt op på 38%.

Konsekvensen er, at det meste af landbrugsarealet sprøjtes med PFAS-holdige pesticider, hvoraf nogle midler er så giftige, at de kun må anvendes én gang om året, mens et enkelt af midlerne kun må anvendes hvert tredje år(!)

Regeringen bør snarest få stoppet landbrugets forbrug af evighedskemikalier, ligesom den er ved at få sat en stopper for industriens forbrug. Jeg mener, at vi risikerer at stå overfor en [generationsforurening](#), der vil dække næsten hele det danske landbrugsareal, som ikke dyrkes sprøjtefrit.

Hvorfor anvender regeringen ikke forsigtighedsprincippet?

I et [svar](#) til Folketinget fra maj 2023 oplyser Miljøministeriet, at ministeriet vil følge forbruget af de fem mest solgte problematiske aktivstoffer af pesticider herunder diflufenican med henblik på substitution. På den baggrund undrer det mig, at ministeriet uden at oplyse Folketinget herom, alligevel har forlænget den fortsatte anvendelse af ikke mindre end tre diflufenican-holdige pesticid-produkter i 2023 uden at begrunde, hvorfor diflufenican ikke er blevet substitueret.

Hvorfor anvender regeringen ikke forsigtighedsprincippet? Hvorfor er det igen kun landbrugets økonomiske interesser, der tages hensyn til? Hvor længe vil regeringen og miljøministeren fortsætte med at spille hasard med vores sundhed, grundvandskvalitet og biodiversitet ved at acceptere at 27% af alle pesticid-sprøjtninger sker med PFAS-holdige pesticider?

For landbrugsindustrien vil naturligvis fortsætte med sit forbrug af PFAS-pesticider lige indtil, der kommer et forbud mod de PFAS midler, de anvender.

Regeringens arbejde med at forbyde det industrielle forbrug af PFAS bør snarest udvides til også at omfatte landbrugsindustriens forbrug, der er mindst 10 gange højere end industriens og spredes ud over hele landet til fare for vores sundhed, grundvandet og biodiversiteten.

Ved samme lejlighed bør regeringen påse, at landbrugsindustrien får ophævet de for dem gældende lempeligere miljøbestemmelser og pålægges at overholde de love og regler, der er gældende for al anden industri.

--

Søren Wiium-Andersen
Ådalen 15, Hillerød
tlf: (045) 5178 9115
mail: wium23@hotmail.com

S. W-Andersen
wium23@hotmail.com**Telefon** 38665000
Direkte 3866
Mail miljoe@regionh.dk
Web www.regionh.dkSagsnr.: 23050939
Sagsbeh.: Hanne Kristensen

Dato:

**Vedr. kommentarer til Region Hovedstadens udkast til indsatsplan for
jordforurening 2024.**

Region Hovedstaden takker for dine kommentarer og input til regionens indsatsplan for jordforurening 2024.

Du opfordrer regionen til at inddrage de af landbruget anvendte PFAS-holdige sprøjtemidler i undersøgelserne for 2024, begrundet i at forbruget af PFAS-holdige pesticider for nogle af regionens kommuners vedkommende ligger betydeligt over forbruget på landsplan.

Vi har stor forståelse for din bekymring omkring PFAS påvirkning af grundvandet.

Regionens hovedopgave iht. Jordforureningsloven er at opspore, undersøge og afværge gamle forureninger, hvor der ikke længere kan findes en ansvarlig forurener.

Regionen medtager analyse for PFAS-22 på de lokaliteter, hvor der har ligget/ligger en virksomhedstype der erfaringsmæssigt kan have anvendt eller håndteret PFAS. Regionens opgave er ikke at undersøge jord påvirket af jordbrugsmæssig spredning af slam, gødning og **pesticider** m.v.

PFAS-pesticider er en stofgruppe, der indeholder fluor, men som ellers afviger meget fra gruppen af PFAS, hvor Miljøstyrelsen for udvalgte PFAS har sat en grænseværdi for indhold i for jord, grundvand, drikkevand, overfladevand osv. Det betyder, at fluorholdige aktivstoffer i plantebeskyttelsesmidler, ikke bidrager til den PFAS-forurening, som ganske rigtigt måles mange steder. Eneste undtagelse kan være stoffet TFA (trifluoracetat), der teoretisk kan dannes som et nedbrydningsprodukt af PFAS-pesticider. Der er p.t. et udredningsprojekt i gang om TFA. Miljøstyrelsens massescreening i 2019-2021 har ikke påvist indhold af PFAS-pesticider i grundvandet; jf. notat fra Miljøstyrelsen til Folketinget om opgørelse af PFAS i pesticider.

På den baggrund kan regionen derfor ikke efterkomme din opfordring om at inddrage PFAS-holdige sprøjtemidler i regionens undersøgelser i 2024.

Med venlig hilsen

David Meinke
Centerdirektør